

26-10-2023

**Naar een Vereniging Gezamenlijk Molen Restauratiefonds na brand en storm voor wind- en watermolens i.o.**

**MISSIE**

***Onze missie is het behoud van Nederlandse wind- en watermolens om na brand- en stormschade het restaureren mede mogelijk te maken.***

Historische werktuigen zoals molens zijn onderhoudsgevoelige monumenten. Een goed onderhoud en beheer is van groot belang voor draaiend houden van molens. Zonder goed beheer gaat de molen als historisch werktuig (op den duur) verloren. Daarnaast streven we ernaar om bewustwording te creëren over de volledige reikwijdte van risico's waaraan moleneigenaren en vrijwilligers worden blootgesteld, zodat zij goed geïnformeerde beslissingen kunnen nemen. Samen willen we ervoor zorgen dat onze molens blijven staan, als trotse symbolen van ons verleden en erfgoed.

**RESTAUREREN VAN MOLENS NA BRAND EN STORM ALS ONDERDEEL VAN BEHEER**

Molens zijn niet slechts historische monumenten, maar levende symbolen van ons erfgoed, gebouwd veelal met kwetsbare materialen, zoals hout en riet. Echter, zij trotseren weer en wind, wat inherent risico met zich meebrengt. Ons erfgoed wordt bedreigd door schade door brand en storm, Ook het werken met molens brengt risico's met zich mee.

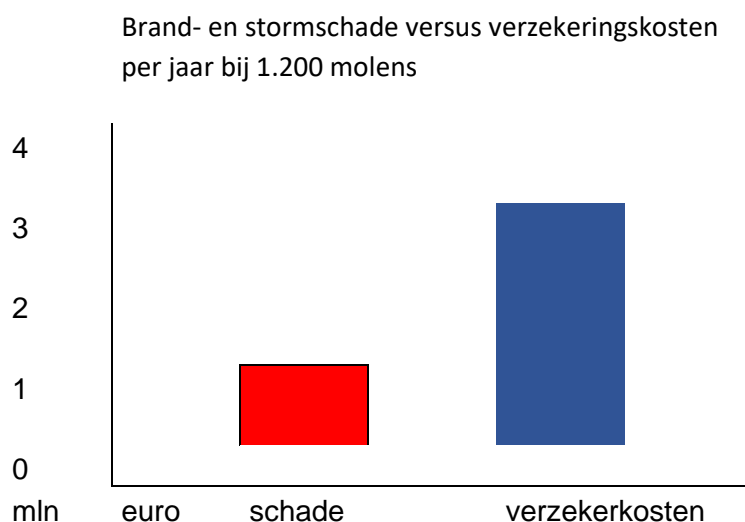
Schade ontstaat onder andere door brand en storm. Dit vraagt goede maatregelen om de gevolgen van brand en storm op te vangen. Moleneigenaren verzekeren daarom de molen zelf en de mens op en rond de molen tegen deze risico's.

**Aanleiding**

Thans spelen bij het verzekeren van molens door moleneigenaren de volgende problemen:

1. De kosten van verzekeren tegen brand-en stormschade worden steeds hoger.
2. Het aantal verzekeraars neemt af.
3. De animo van het verzekeren van molens bij verzekeringsmaatschappijen neemt af.
4. Bij commerciële onderlinge verzekeringsondernemingen mist men meer dan eens een jaar de te verwachte restitutie door grote schades aan andere objecten buiten de groep van molens.
5. Het pakket aan overige verzekeringen, naast storm en brand, blijken niet bij alle molen-eigenaren bekend zodat zij onvoldoende verzekerd zijn tegen de risico's de zij lopen.
6. Met name bij brand- en storm is het niveau van de schades ten opzichte van de som van de premies erg ongelijk. Uit een onderzoek blijkt dat het verschil tussen

werkelijke schades aan molens en de jaarlijkse premiewaarde (die thans naar de verzekeraars gaat) aanzienlijk is.



### Nadere analyse

Een nadere analyse van brand en stormschade aan molens over de afgelopen 42 jaar laat een gemiddeld schadebedrag van € 439.000 per jaar zien. Kijken we naar de afgelopen 25 jaar betreft het een gemiddeld schadebedrag van € 199.000 per jaar.

Uit een enquête onder molen-eigenaren blijkt verder dat er onduidelijkheid bestaat, en daardoor grote verschillen, over de andere risico's (naast brand en storm) die eigenaren en vrijwilligers lopen en welke overige verzekeringen noodzakelijk kunnen zijn.

### Werkgroep

Dit was aanleiding voor de Molenadviesraad van De Hollandsche Molen om op 9 november 2022 te besluiten onderzoek te doen naar het verlagen van de kosten om de risico's van brand-en stormschade af te dekken. Hiertoe is een werkgroep ingesteld. Ook op de jaarlijkse Molencontactdag van 18 november 2022 bleek er draagvlak en waren er positieve reacties voor dit onderzoek. Aan de Molenadviesraad van 4 april 2023 werd een eerste notitie, met een raamwerk wat een ideaalbeeld is hoe molens verzekerd kunnen worden, aangeboden om verder uit te werken. Deze notitie kon op instemming rekenen.

De werkgroep heeft met verschillende experts gesproken, zoals molenadviseurs (waaronder degene die de schades de afgelopen 42 jaar in kaart heeft gebracht), molendeskundigen en verzekeraars (zowel commercieel als onderlinge en makelaars). De werkgroep heeft na het inwinnen van kennis besloten tot het uitwerken van twee varianten:

- Het opzetten van een vereniging voor een gezamenlijk restauratiefonds na brand en storm voor wind- en watermolens.
- Het opvragen van een alternatief specifiek voor het verzekeren van molens bij de bekende verzekeraars. Hierop hebben AON en Donatus gereageerd.

Voor het opzetten van een eigen fonds heeft de werkgroep gekeken naar het model van de zogenaamde broodfondsen welke zzp-ers oprichten om het risico op arbeidsongeschiktheid af te dekken.

Eén van de meest zwaarwegende onderwerpen voor de werkgroep was om een adequate oplossing te vinden voor een juiste en voldoende financiële buffer om pieken in schades op te kunnen vangen. Dit was aanleiding om contact op te nemen met het National Restauratiefonds (NRF). Het NRF is bereid het door ons te vormen fonds te beheren en voor fluctuaties in de behoeften, een laagrentende lening af te sluiten. Ook hebben zij gewezen op de vorm van een restauratiefonds zoals het Boerderijfonds wat al bij het NRF is ondergebracht.

#### **UITWERKING IDEAAL BEELD RESTAURATIES VAN MOLENS NA BRAND EN STORM.**

De werkgroep komt hierbij met het volgende eenvoudige opzet van een vereniging voor een gezamenlijk restauratiefonds na brand en storm voor wind- en watermolens. (leidraad daarbij is zo eenvoudig, zo simpel mogelijk).

#### **Gebouw – gevolgen brand en storm**

##### **Organisatie**

- Oprichten van een aparte Vereniging Gezamenlijk Molen Restauratiefonds na brand en storm voor wind en watermolens.
- Aparte vereniging, eigen juridische eenheid, los van De Hollandsche Molen
- Eigen bestuur bestaande uit vertegenwoordigers uit het molenveld en experts of affiniteit op gebied van risicobeheer en financiering restauraties.

(zie ook bijlage 1)

##### **Voorwaarden deelname**

- Deelname volgens contract voor 5 jaar voor het deel restauratie na brand-storm; het pakket overige verzekeringen (zie cafetariamodel) naar behoefte.
- Inloopschema deelnemers in verband met lopende contracten.
- Bij schade geldt ook bij nieuwe intreders solidariteit.
- In onderlinge afstemming wordt in tijd gestreefd naar:
  - Een omschrijving van goed onderhoud.
  - Uniform riskmanagement (overall, bliksembeveiliging, brandblusser, rookmelder, elektrische installatie, brandweer).
  - HACCP/hygiënecode, waar van toepassing.

4. Een bergingsplan voor wanneer schade optreedt zodat dan direct kan worden bepaald welke onderdelen van monumentale waarde zijn en nog hersteld moeten worden.
5. Opsomming van uitsluiting, voorbeelden zoals nu o.a.: molest (gewapend conflict, burgeroorlog, onlusten, mouterij), atoomkernreactie, aardbeving, overstroming.

#### **Risicokapitaal vereniging**

- a. Een totale risicobuffer is berekend op 6 x het jaarlijkse risico (afgerond op € 500.000) = € 3.000.000
  - b. Er is een eigen risicoreserve gewenst van € 1.000.000
  - c. Het eigen risicokapitaal groeit door gefaseerde deelname naar € 1.000.000
  - d. Het verschil in de aanloop en het resterende deel van de buffer wordt als risico-achtervang van tot € 2.000.000 ondergebracht bij het NRF door middel van het afsluiten van laagrentende lening (nader uit te werken).
- (zie ook bijlage 2)

#### **Waardebepaling deelname**

- a. De bijdrage aan het fonds wordt bij aanvang bepaald door een percentage van de herbouwwaarde van de huidige verzekering van de molens die wordt geïndexeerd op 1 januari van het jaar van inbreng.
- b. Het voornemen is om binnen 5 jaar over te gaan op een uniforme waardebeoordeling volgens het SIM-pakket.
- c. De jaarlijkse bijdrage van de deelnemer aan de risicoreserve wordt berekend door de verzekerde waarde onder a te vermenigvuldigen met 1,00/1.000. te indexeren.
- d. Bij overloop van het bedrag van de eigen risicoreserve, gaat het overschot naar diegenen die hun bijdrage inmiddels gevuld hebben (ook op basis van formule onder c). Nieuwe intreders moeten eerst doorgaan "met het vullen van hun glas" (nader uit te werken).

#### **Organisatiekosten**

- a. Jaarlijkse uitvoeringskosten worden geschat op € 16.000 bestaande uit administratiekosten (€ 12.000 = basis kosten 1/5 fte, 4x€ 1.000 voor bestuur/verz., secretariaat, website, accountant).

#### **Schade afhandeling**

- a. Zelf afhandelen, de restauratiekosten worden bepaald a.d.h.v. drie offertes waarbij gekozen wordt voor het aanbod met de beste prijs/kwaliteit, hetgeen ter beoordeling is aan het bestuur.  
Uiteraard moet het afgesproken bergingsplan zijn gehanteerd, zodat bij schade direct kan worden bepaald welke onderdelen van monumentale waarde zijn en nog hersteld moeten worden.
- b. Er wordt eerst actief gezocht naar subsidies of andere bijdragen voor deze restauratie.
- c. Vervolgens komt het Onderlinge Molen Restauratiefonds in beeld.
- d. Restauratiebijdrage uitkeren is schenking vanuit fonds, vanuit de deelnemers.
- e. Eigen risico van € 7.500 per restauratieproject.

## **Verzekeringpakket**

### **Cafetariamodel naar behoefte**

- a. Voor de verzekeringen voor mens en eigenaar wordt een cafetariamodel opgezet.
- b. Iedere deelnemer kan uit dit pakket kiezen wat voor hem/haar gewenst is.
- c. Door de vereniging wordt het pakket uit onderhandeld en ondergebracht bij een verzekeringsmaatschappij.
- d. Eens in de twee jaar vindt er een update plaats aan de hand van de ontwikkelingen in de verzekeringen voor wat betreft wijziging in dekkingen en/of nieuw risico's en naar de behoefte van de deelnemers.

### **Huidige samenstelling van de inhoud van het cafetariamodel**

- a. Bedrijfsaansprakelijkheid
- b. Bestuur & toezicht aansprakelijkheid
- c. Bedrijfsstagnatie
- d. Rechtsbijstand
- e. Inventaris
- f. CAR voor gemiddeld/klein onderhoud
- g. Productaansprakelijkheid
  - vrijwillige bedrijfsvoering of
  - "bedrijfsmatige" bedrijfsvoering
- h. Aansprakelijkheid personen (vrijwilliger, bezoekers)
  - vrijwillige bedrijfsvoering
  - "bedrijfsmatige" bedrijfsvoering
- i. Ongevallen

### **BIJLAGEN**

1. Concept Reglement Vereniging Gezamenlijk Molen Restauratiefonds na brand en storm voor wind- en watermolens
2. Uitwerking opbouw risicoreserve

Alle genoemde bedragen zijn op huidige basis, worden jaarlijks geïndexeerd (basis en index nog nader te bepalen)